

Halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok

Periode: 1 juli t/m 31 december 2016

Auteur: Projectorganisatie Zuidasdok
Vrijgave: Opdrachtgeversoverleg Zuidasdok
Classificatie: Openbaar
Versie: 1.1
Datum: 15-2-2017
Volgnr.: 9
Status:
Bestand: ZDOK-862-184

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding	4
1.1 Doel rapportage	4
1.2 Leeswijzer	4
1.3 Projectdoelstellingen	4
Hoofdstuk 2 Samenvatting	6
Hoofdstuk 3 Projectvoortgang	10
3.1 Planologische procedures	10
3.2 Werk in voorbereiding	11
3.3 Werk in uitvoering	14
Hoofdstuk 4 Projectbeheersing	15
4.1 Scope	15
4.1.1 Scopewijzigingen	15
4.1.2 Ontwikkelingen scope	16
4.2 Planning	18
4.2.1 Ontwikkelingen planning	18
4.2.2 Mijlpaaldata	18
4.3 Financiën	19
4.3.1 Taakstellend budget en bijdragen partijen	19
4.3.2 Geactualiseerde prognose eindstand	21
4.3.3 Realisatie en prognose uitgaven	22
4.3.4 Realisatie en prognose bijdragen en ontvangsten	23
4.3.5 Aangegane verplichtingen	24
4.4 Risico's	25
4.4.1 Exogene risico's	25
4.4.2 Projectrisico's	25
4.5 Veiligheid	27
4.6 Organisatie	27
4.7 Kwaliteit	28
Hoofdstuk 5 Omgeving & Communicatie	29
5.1 Stakeholdermanagement	29
5.2 Raakvlakprojecten	29
5.3 Flankerende maatregelen	30
5.4 Schade- en klachtenafhandeling	31
5.5 Gezamenlijke communicatiebenadering	32
5.6 Publiekscommunicatie	32
5.7 Media-analyse	33

Bijlagen	34
1. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Zuidasdok	34
2. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Knooppunten	36
Financiering	37

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Doel rapportage

Voorliggende rapportage betreft de reguliere halfjaarlijkse rapportage voor het project Zuidasdok (incl. Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel). Deze rapportage is openbaar en heeft tot doel aan de opdrachtgevers verantwoording af te leggen over de voortgang van het project Zuidasdok.

Door middel van deze rapportage kunnen Raden, Staten en de bestuursraad van het ministerie van Infrastructuur en Milieu worden geïnformeerd over de voortgang van het project. Vanwege het openbare karakter is deze rapportage tevens een informatiebron voor belanghebbenden en belangstellenden.

Deze voortgangsrapportage heeft betrekking op de periode juli t/m december 2016.

1.2 Leeswijzer

In paragraaf 1.3 zijn de projectdoelstellingen van het project beschreven die in principe vigerend zijn voor de gehele projectperiode. In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste gebeurtenissen uit de betreffende verslagperiode samengevat. In hoofdstuk 3 wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van het project in de betreffende verslagperiode. Hoofdstuk 4 geeft verantwoording over de projectbeheersing van het project. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 verantwoording afgelegd over het omgevingsmanagement en de communicatie van het project.

1.3 Projectdoelstellingen

Op 9 juli 2012 hebben het Rijk, de Gemeente Amsterdam, de Stadsregio Amsterdam en de Provincie Noord-Holland een voorkeursbeslissing genomen voor het project Zuidasdok. Deze is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst Zuidasdok van 9 juli 2012 en de Structuurvisie Zuidasdok. Voor de knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel is in de Bestuursovereenkomst overeengekomen dat deze in een gecombineerde aanpak met het project Zuidasdok worden voorbereid en gerealiseerd, waarbij de aanpak van de knooppunten voor rekening en risico van het Rijk komt.

De doelstellingen van het project Zuidasdok (inclusief de Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel) zijn vastgelegd in de Structuurvisie Zuidasdok en zijn de volgende:

1. een internationale toplocatie als onderdeel van de regio en de stad Amsterdam;
2. een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk;
3. een hoogwaardig openbaar vervoersknooppunt met internationale allure en
4. een duurzame inpassing van de infrastructuur teneinde barrièrewerking te verminderen en de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.

Aandachtspunt bij deze doelstellingen is een complete stad in elke fase van ontwikkeling.

Het project Zuidasdok behelst:

1. Het uitbreiden van de capaciteit en ontvlechting van de A10-zuid van knooppunt De Nieuwe Meer tot en met knooppunt Amstel, inclusief ondergrondse ligging ter hoogte van Zuidas, waarmee het doorgaande en het bestemmingsverkeer van elkaar wordt gescheiden in een hoofd- en een parallelrijbaan;
2. Een duurzame inpassing van de weginfrastructuur door het ondergronds situeren van de A10 ter hoogte van het centrumgebied van Zuidas, zodat ruimte ontstaat voor de openbaar vervoersterminal en het versterken van het centrummilieu van Zuidas;
3. De ontwikkeling van een hoogwaardige openbaarvervoersterminal voor trein en metro, accommodatie groei treinverkeer, aanleg keervoorzieningen voor de binnenlandse hogesnelheidstreinen en ruimtereservering voor een vijfde en zesde spoor;
4. Een optimale inpassing van het regionale en stedelijke openbaar vervoer (metro, tram en bus) in de openbaar vervoersterminal, inclusief dubbelsporige aanlanding van de Noord/Zuidlijn;
5. De inrichting van de openbare ruimte met stadsstraten en pleinen, realisatie van fietsonderdoorgang ter hoogte van de RAI en inpassing van de A10 ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit en leefomgeving.

Hoofdstuk 2

Samenvatting

Projectvoortgang afgelopen half jaar

Op 15 en 16 december zijn 16 beroepen tijdens een zitting van de Raad van State behandeld. Uitspraak wordt binnen 12 weken (uiterlijk maart 2017) verwacht. De aanbesteding van het realisatiecontract loopt conform planning. Beide aannemerscombinaties hebben na afronding van de dialooggesprekken in september hun inschrijvingen op 7 november ingediend. De beoordeling van de inschrijvingen is vlak voor de Kerst afgerond.

De werkzaamheden in verband met het functievrij maken, zoals het verleggen van kabels & leidingen, watercompensatie, de aanvraag kapvergunning en de benodigde (grond)verwervingen zijn onverminderd doorgestaan in de afgelopen verslagperiode en grotendeels volgens planning verlopen. De verwachting is dat met de meeste grondeigenaren tot minnelijke overeenstemming kan worden gekomen. Het risico blijft bestaan dat middels een onteigeningsprocedure een beperkt aantal percelen verworven zal moeten worden. De uitspraak RvS in het eerste kwartaal 2017 is hierbij naar verwachting van invloed. De benodigde ontheffing van de Flora en Faunawet en de kapvergunning die voorwaardelijk zijn voor de bomenkap hebben de komende periode extra aandacht evenals de onteigeningsprocedure die kritisch kan worden voor de planning.

De realisatie van de fietsparkeergarage Mahlerplein is binnen budget en planning voltooid. Op 14 juli is de fietsparkeergarage feestelijk geopend. Er zijn veel positieve reacties ontvangen met betrekking tot de kwaliteit en de uitstraling van de fietsparkeergarage. Vooruitlopend op het realisatiecontract zijn de aanpassingen van de bus- en tramhaltes op de Strawinskylaan aanbesteed en in uitvoering. De werkzaamheden lopen door tot het 2^e kwartaal 2017. Het tijdelijke gelijkrichterstation Mahler is aanbesteed, afronding werkzaamheden is voorzien eind 3^e kwartaal 2017. De aanbesteding van het aanpassen van het bestaande bedieningsgebouw van de Nieuwe Meersluis van Waternet, waar later de centrale bediening van het Schinkelbruggencomplex wordt ondergebracht, is afgerond.

Het Plan van Aanpak Realisatiefase van de projectorganisatie waarin de governance, organisatie en werkwijze voor de komende realisatiefase is beschreven, is in het Opdrachtgeversoverleg voorlopig vastgesteld. Actualisatie van dit plan vindt plaats na gunning van het realisatiecontract. De inrichting van het kwaliteitsmanagementsysteem voor de komende fase is vergevorderd en wordt in het eerste kwartaal 2017 grotendeels afgerond.

Scope

In de afgelopen verslagperiode is een tweetal scopewijzigingen vastgesteld. Het betreft ten eerste de robuustere ontwerpoplossing van de kruising S108 Noord en Zuid. Deze oplossing leidt tot een betere doorstroming van zowel het stedelijk wegennet ter hoogte van de S108 als van de noordelijke- en zuidelijke parallelbaan van de A10. De wijziging wordt ten laste van het taakstellend budget gebracht.

Daarnaast heeft het bestuurlijk overleg Zuidasdok ingestemd met de scopewijziging Daklaan onder voorbehoud van goedkeuring gemeenteraad Amsterdam. Dit betreft een combinatie van een verhoogd stadspark en een fietsverbinding van 1.200 meter lang tussen het Beatrixpark en de Parnassusweg, aan de noordzijde van het nieuwe station Amsterdam Zuid. Met dit nieuwe hoog gelegen stadspark van 13.000 m² wordt in het hart van Zuidas gebruiksgroen toegevoegd waardoor het station een unieke uitstraling, extra functionaliteit en betekenis krijgt. De bijbestelling komt ten laste van gemeente Amsterdam. Tot de acceptatie van de aanbieding van de opdrachtnemer blijft het ontwerp en het beschikbare budget vertrouwelijk om de belangen gemeente Amsterdam niet te schaden. Definitieve besluitvorming op basis van de aanbieding van de opdrachtnemer vindt naar verwachting plaats in het tweede kwartaal 2017.

Planning

Het voornemen tot gunningsbesluit van het realisatiecontract is geagendeerd in het Opdrachtgeversoverleg op 19 januari 2017. Na dit besluit volgt de Alcatelperiode van 20 dagen waarbinnen de verliezende partij eventueel een gerechtelijke procedure kan aanspannen tegen de uitslag. In het Bestuurlijk Overleg van 7 december is geconcludeerd dat de situatie waarbij er nog geen uitspraak van de Raad van State is (dit kan uiterlijk maart 2017 zijn) dit geen beletsel is voor definitieve gunning omdat er voldoende beheersmaatregelen voor handen zijn. De overige vastgestelde mijlpaaldata, waarbij rekening gehouden wordt met een buffer voor risico's en planningsonzekerheden, blijven ongewijzigd. Oplevering van het project is nog steeds voorzien in 2028.

Financiën

Het projectbudget voor het onderdeel Zuidasdok is ten opzichte van de vorige verslagperiode ongewijzigd gebleven en bedraagt € 1.591,1 miljoen. De prognose is ten opzichte van de vorige verslagperiode afgenomen met € 36,7 miljoen naar € 1.580,1 miljoen waardoor de eerder gerapporteerde budgetspanning is verdwenen. Er is per ultimo 2016 sprake van een geprognosticeerd budgetoverschot van € 11 miljoen.

Voor het onderdeel Knooppunten de Nieuwe Meer en Amstel, dat voor rekening en risico van het Rijk wordt gerealiseerd, is eveneens het taakstellend budget ongewijzigd gebleven en bedraagt € 297,8 miljoen. De prognose is met € 0,2

miljoen afgenomen tot € 297,8 miljoen waardoor de eerder gerapporteerde (minieme) budgetspanning is verdwenen. Per ultimo 2016 zijn budget en raming in evenwicht met elkaar.

Risico's

Diverse inspanningen waren gericht op de beheersing van de belangrijkste actuele risico's in de afgelopen verslagperiode:

- Het minimaliseren van negatieve gevolgen voor het project als gevolg van de complexiteit en gevoeligheid van de projectomgeving;
- Beheersen van de raakvlakken met aanpalende projecten (zoals bijvoorbeeld Ombouw Amstelveenlijn en gebiedsontwikkeling Zuidas);
- Het beheersen van het risico dat conditionerende maatregelen niet tijdig gereed zijn voor de start van de uitvoering van het realisatiecontract;
- Het beheersen van de verwachtingen en eisen ten aanzien van omgevingshinder waarbij balans wordt gezocht tussen de maakbaarheid van het project versus minimalisatie van de hinder;
- maatregelen om het risico op vertraagde openstelling van de tunnel en de Schinkelbruggen te minimaliseren, onder andere door het opnemen van een herijkingsfase in het contract ter borging van de integraliteit van het ontwerp.

Omgevingsmanagement en communicatie

Afgelopen periode is de samenwerking met Zuidas en Zuidasdok ten aanzien van de bereikbaarheidsopgave verder geïntensiveerd. De gezamenlijke bereikbaarheidsaanpak is verder uitgewerkt en concreet gemaakt. Met de Taskforce Bereikbaarheid Zuidas is in juli 2016 het convenant ondertekend waarin het bedrijfsleven haar rol heeft in het bereikbaar houden van de Zuidas.

In de afgelopen verslagperiode is de organisatorische inrichting en werkwijze van het '1-loket' voorbereid. Het betreft het gezamenlijke (Zuidas / Zuidasdok) centrale punt voor de behandeling van vragen, klachten en eventuele schadeclaims. De inrichting van één schadecommissie door gemeente Amsterdam en het Rijk is voorbereid en de benoeming van de onafhankelijke schadecommissieleden heeft plaatsgevonden. Er is overeenstemming bereikt over de inhoud van de hiertoe benodigde besluitvorming bij Amsterdam en het Rijk.

Eind 2016 is een bureau gecontracteerd dat voor de gezamenlijke communicatie Zuidasdok en Zuidas een nieuwe identiteit ontwerpt, een online platform ontwikkelt en een publiekscampagne optuigt.

Bestuurlijk overleg 7 december 2016

Op 7 december 2016 vond een Bestuurlijk Overleg Zuidasdok plaats. In het Bestuurlijk Overleg zijn de volgende besluiten genomen:

- In het Bestuurlijk Overleg van 16 december 2014 is een aantal afspraken gemaakt waarbij wordt afgeweken van de Bestuursovereenkomst van 9 juli 2012. De overeengekomen afwijkingen zijn vastgelegd in een allonge die ondertekend is tijdens het overleg;
- Alle door het Opdrachtgeversoverleg geaccordeerde scopewijzigingen sinds het Bestuurlijk Overleg van 16 december 2014 zijn bekrachtigd inclusief de scopewijzigingen van de afgelopen verslagperiode.
- Besloten is dat het Opdrachtgeversoverleg de bevoegdheid heeft namens het Bestuurlijk Overleg te besluiten over aanvullende bestellingen buiten de projectscope. In geval van bestuurlijk gevoelige onderwerpen of onderling verschillende standpunten zal het Opdrachtgeversoverleg altijd opschalen.
- Tevens is besloten dat in het geval een opgetreden exogeen risico, waarbij geen eenduidige verantwoordelijke partij kan worden aangewezen, het Opdrachtgeversoverleg bevoegd is om namens het Bestuurlijk Overleg de financiële gevolgen ten laste te brengen van de risicoreservering. Dit naar aanleiding van de constatering dat het moeten wachten op instemming van het Bestuurlijk Overleg in de praktijk kan leiden tot een onwerkbaar situatie omdat in de realisatiefase financieel-juridische verplichtingen moeten worden aangegaan met de opdrachtnemer. Verantwoording hierover vindt plaats via de voortgangsrapportages.
- Geconcludeerd is dat de situatie waarbij er nog geen onherroepelijk Tracébesluit en Bestemmingsplan is op het moment van gunning acceptabel is omdat er geen onomkeerbaar besluit wordt genomen. In het realisatiecontract is namelijk een ontbindingsclausule opgenomen, daarnaast kan de feitelijke bouw van het project niet starten omdat zonder Tracébesluit / Bestemmingsplan er geen omgevingsvergunning kan worden aangevraagd. Tot slot is in het geval van een gedeeltelijke vernietiging van het Tracébesluit en/of Bestemmingsplan dit naar verwachting te herstellen met aanvullende maatregelen.
- Er is ingestemd met het handhaven van de bestaande regelingen van Rijk en gemeente Amsterdam waarbij, in afwijking van de bestaande werkwijze, er in plaats van drie afzonderlijke schadebeoordelingscommissies, één schadebeoordelingscommissie zal worden ingesteld door gemeente Amsterdam en Rijk. Rijk en de gemeente Amsterdam zullen de beperkte aanpassing in de interne beleidskaders doorvoeren.

Hoofdstuk 3

Projectvoortgang

3.1 Planologische procedures

Deze paragraaf beschrijft de voortgang van de planologische procedures die doorlopen moeten worden om het planologisch kader voor het project vast te stellen voorafgaand aan de feitelijke realisatie van het project.

Tracébesluit en Bestemmingsplan

Er zijn na de periode van de tervisielegging in totaal 18 beroepen ingesteld, waarvan 9 op het Tracébesluit, 1 op het Bestemmingsplan en 8 op beide besluiten. Het verweerschrift is 19 juli 2016 opgeleverd en bij de Raad van State ingediend. Op een enkele uitzondering na, gaan alle beroepen in op de bouwfase van het project en de zorg over bereikbaarheid, bouwlawaai en trillingen. Daarnaast wordt nut en noodzaak in diverse beroepen aan de orde gesteld. Slechts enkele beroepen hebben alleen betrekking op de gebruiksfase. Het vastgestelde Tracébesluit Zuidasdok is op 10 november 2016 op één onderdeel gewijzigd. Het betreft een aanvullende geluidsmaatregel bij de noordelijke Schinkelbrug. Tegen deze wijziging konden appellanten tot eind december 2016 opnieuw beroep instellen, wat niet gebeurd is. Reeds bekende beroepen op dit punt voor deze wijziging zijn behandeld tijdens de zitting Raad van State.

Voorafgaand aan de Raad van State zitting is één beroep tegen het Bestemmingsplan niet-ontvankelijk verklaard en één beroep tegen het Tracébesluit ingetrokken. Daarnaast zijn op basis van gesprekken met de omgeving onderdelen van beroepen ingetrokken vanwege de bereikte overeenstemming tussen partijen. De resterende zestien beroepen zijn door de Raad van State op 15 en 16 december 2016 ter zitting behandeld. Na afloop van de zitting heeft de Raad van State aangegeven dat het streven is om binnen 12 weken (uiterlijk maart 2017) uitspraak te doen.

3.2 Werk in voorbereiding

Deze paragraaf beschrijft de werkzaamheden en activiteiten die nodig zijn ter voorbereiding op de uitvoeringswerkzaamheden van het project.

Aanbesteding hoofdbouwcontract

Er is een geïntegreerd contract (design & construct) met een concurrentiegerichte dialoog op de markt gebracht voor de projectonderdelen Zuidasdok en Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel.

Begin november 2015 is met de geselecteerde combinaties Team0031 (BAM-VolkerWessels-TBI) en combinatie ZuidPlus (Fluor-Heijmans-Hochtief) gestart met de dialooggesprekken. Deze gesprekken zijn in september 2016 afgerond waarna op 7 november 2016 de inschrijvingen van beide combinaties zijn ontvangen. In vervolg hierop zijn tot aan de Kerstperiode de inschrijvingen beoordeeld. Het besluit voornemen tot gunning staat op 19 januari 2017 in het Opdrachtgeversoverleg geagendeerd. De aanbesteding verloopt nog steeds volgens planning.

Welstandskader

Het Welstandskader dat door de gemeenteraad van Amsterdam wordt vastgesteld, vormt het toetskader voor de Welstandcommissie bij de beoordeling van de vergunningsaanvragen van de aannemer. De projectorganisatie heeft een concept welstandskader opgesteld en afgestemd met de Welstandcommissie. Op 5 juli 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders het concept van het Welstandskader Zuidasdok vrijgegeven voor inspraak. Het concept Welstandskader Zuidasdok heeft van dinsdag 30 augustus 2016 tot en met maandag 10 oktober 2016 ter inzage gelegen. Vaststelling van het Welstandskader door de gemeenteraad is in het eerste kwartaal 2017 voorzien.

Publiekrechtelijke overeenkomsten

- Afsprakenbrief tussen projectorganisatie Zuidasdok en gemeente Amsterdam (Metro en Tram) inzake het project Strawinskyiaan. De afspraken vloeien voort uit het Bestuurlijk Overleg van 16 december 2014 en betreffen de realisatie van tijdelijke maatregelen voor bus en tram op de Strawinskyiaan ten behoeve van de projecten Zuidasdok en de Ombouw Amstelveenlijn.
- Convenant Taskforce Bereikbaarheid Zuidas: het in 2012 gesloten convenant krijgt met dit nieuwe convenant een vervolg en een verdiepingsslag. Organisaties en bedrijven met een direct belang bij de bereikbaarheid van de Zuidas werken samen om de hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden zoveel mogelijk te beperken en zo de bereikbaarheid van de Zuidas zoveel mogelijk op peil te houden - en waar mogelijk te verbeteren. De Taskforce heeft een adviserende rol, en daarnaast leveren de individuele leden van de Taskforce met eigen HRM- en mobiliteitsbeleid een bijdrage aan het terugdringen van het autoverkeer tijdens de spits.

Gemeente Amsterdam en de projectorganisatie Zuidasdok zijn partij bij het convenant maar zijn zelf geen lid van de Taskforce.

- Afsprakenbrief tussen projectorganisatie Zuidasdok en gemeente Amsterdam (Metro en Tram) inzake de realisatie van de aansluiting van de Centrale Besturing van Installaties (het besturingssysteem van de metro) op het Tijdelijk Gelijkrichterstation Mahler dat door de projectorganisatie Zuidasdok wordt gerealiseerd.
- Allonge bij de Bestuursovereenkomst Zuidasdok. In het Bestuurlijk Overleg van 16 december 2014 is een aantal afspraken gemaakt waarbij wordt afgeweken van de Bestuursovereenkomst van 9 juli 2012. De overeengekomen afwijkingen zijn in de allonge bijeengebracht en zijn ondertekend tijdens het Bestuurlijk Overleg van 7 december 2016.
- Hoewel geen publiekrechtelijke overeenkomst, is daarnaast vermeldenswaard dat er met NS Stations een overeenkomst is gesloten waarbij tijdelijke winkelruimte beschikbaar wordt gesteld, die door NS zal worden geëxploiteerd. Doel van de overeenkomst is het leveren van een bijdrage aan de levendigheid en aan het minimale voorzieningenniveau en verblijfskwaliteit van het Station Amsterdam Zuid gedurende de realisatie van het project Zuidasdok.

Watercompensatie

In de Duivendrechtse Polder wordt extra water gegraven als compensatie voor de verhardingen bij het knooppunt Amstel. Het ontwerp is gereed, de vergunningsaanvraag is gedaan. Naar verwachting starten de werkzaamheden in de zomer van 2017.

Kabels & leidingen

Voor het functievrij maken van kabels en leidingen bij de Schinkel is een aanbesteding doorlopen en afgerond. De aannemer zal naar verwachting in januari 2017 starten met de werkzaamheden.

Verwervingen

Met de eigenaar van het nog te verwerven deel van de Atrium autoparkeergarage is overeenstemming bereikt over de aankoop en de bijbehorende opschortende voorwaarden. De overeenkomst met opschortende voorwaarden (o.a. het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor de nieuwbouw parkeergarage) is eind 2016 getekend. De betaling van het aankoopbedrag vindt plaats nadat aan de opschortende voorwaarden is voldaan, naar verwachting medio 2017. De sloop van de huidige Atrium autoparkeergarage wordt inmiddels voorbereid. Ten aanzien van de sloop van de rechtbankgarage zijn afspraken gemaakt.

Voor de overige locaties is mondelinge overeenstemming bereikt over de aankoop van gronden die momenteel nog in eigendom zijn van het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. Ook met de erfpachters van de jachthaven in de Nieuwe Meer is overeenstemming bereikt. Tussen Rijkswaterstaat en gemeente Amsterdam zijn financiële afspraken gemaakt over de verplaatsing van Tennispark

Joy Jaagpad. Parallel aan de minnelijke verwerving is het onteigeningstraject opgestart. Het ontwerpbesluit zal in het 1e kwartaal van 2017 ter visie gaan.

Ontheffing Flora en Faunawet en kapvergunning bomen

De kapaanvraag ten behoeve van de kap van de bomen die binnen de grenzen van het Tracébesluit Zuidasdok vallen, is in juli 2016 ingediend bij de Omgevingsdienst en de gemeente Ouder Amstel. Het ontwerpbesluit heeft van 3 november t/m 14 december ter visie gelegen. De zienswijzen worden momenteel geïnventariseerd waarna deze beantwoord worden. Gelijktijdig is ook een ontheffingsaanvraag voor Flora en Fauna ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken. De behandeling van de ontheffingsaanvraag heeft bij het Ministerie van Economische Zaken enige vertraging opgelopen en zal naar verwachting in het 1^e kwartaal van 2017 ter visie gaan.

Bedieningsgebouw Nieuwe Meer

Het bruggencomplex bij de Schinkel wordt verbreed van vijf naar acht bruggen. Om deze acht bruggen en de Schinkelsluis veilig en binnen de gestelde tijd te kunnen bedienen zullen alle objecten centraal bediend gaan worden vanuit het bestaande bedieningsgebouw van de Nieuwe Meersluis van Waternet. Dit bedieningsgebouw wordt daarvoor in het eerste half jaar van 2017 aangepast en uitgebreid. Voor de uitbreiding is een aanbestedingsprocedure doorlopen. Gunning van de opdracht is begin 2017 voorzien.

Tijdelijk Gelijkrichterstation Mahler

Het betreft de realisatie van een tijdelijk gelijkrichterstation voor de stroomvoorziening van de metro (Ringlijn), dat vooruitlopend op de bouwwerkzaamheden van het realisatiecontract wordt uitgevoerd. In augustus 2016 is VolkerRail als aannemer voor het tijdelijk gelijkrichterstation van start gegaan. In het najaar is het ontwerp afgerond. Begin 2017 zullen de onderdelen besteld en in de fabriek geassembleerd worden. De geplande opleverdatum is oktober 2017.

10KV Amstelveenboog

Voor de 10KV voeding die nu in de Amstelveenboog ligt, wordt een nieuw tracé voorbereid door Buitenveldert omdat de Amstelveenboog grotendeels gesloopt zal worden nadat metrolijn 51 buiten gebruik is genomen (maart 2019). De exacte scope en de technische oplossing zijn inmiddels bepaald. Begin 2017 wordt de wenstracéprocedure opgestart waarna het werk circa 1 jaar later van start kan gaan.

3.3 Werk in uitvoering

Deze paragraaf beschrijft de voortgang van de werkzaamheden die buiten in uitvoering zijn en daarmee zichtbaar voor de omgeving zijn.

Fietsparkeren Gustav Mahlerplein

Op 11 juli 2016 is de fietsparkeergarage in exploitatie gegaan en op 14 juli is deze feestelijk geopend. Het project is conform planning en binnen budget opgeleverd. Er zijn veel positieve reacties ontvangen met betrekking tot de kwaliteit en uitstraling van de fietsparkeergarage.

Watercompensatie

Voor de watercompensatie in de Rijnlandsboezem is met Amsterdamse Bos en het Hoogheemraadschap Rijnland overeengekomen om het recht op watercompensatie voor 3.400 m² oppervlaktewater van het Amsterdamse Bos te kopen als compensatie voor toename van verharding door de aanleg van Zuidasdok. Amsterdamse Bos legt langs de Ringvaart hiertoe een ecologische verbindingzone met water aan. Het werk is medio oktober 2016 gestart, oplevering is voorzien in het voorjaar van 2017.

Kabels en Leidingen

De boringen bij de Amstel zijn uitgevoerd en deze worden in de eerste maanden van 2017 gevuld door de kabels en leidingen partijen. Ten behoeve van de boring bij de Schinkel zijn enkele voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, zoals het dempen van water en het kappen van bomen.

Aanpassingen bus- en tramhalte Strawinskylaan

In september 2016 is gestart met de eerste werkzaamheden op de Strawinskylaan. Na enkele weekendwerkzaamheden is sinds eind oktober de Strawinskylaan afgesloten voor doorgaand verkeer van oost naar west. Mede daarom zijn de Connexion bussen tijdelijk verplaatst naar de Gustav Mahlerlaan. Hiervoor zijn op de Mahlerlaan bushaltes ingericht en is een tijdelijk chauffeursverblijf geplaatst. Op de Strawinskylaan zijn afgelopen maanden onder andere de trammasten verplaatst en funderingen aangebracht voor vlonders en trappen. In het 1^e kwartaal 2017 wordt een aantal aanpassingen aan de tram uitgevoerd. De afronding van de werkzaamheden duurt naar verwachting tot het 2^e kwartaal 2017.

Hoofdstuk 4

Projectbeheersing

4.1 Scope

Deze paragraaf beschrijft de actuele scope van het project. De scope beschrijft wat het project fysiek en functioneel gaat opleveren. In het bestuurlijk overleg van 16 december 2014 is de geactualiseerde scope ten opzichte van de bestuursovereenkomst juli 2012 vastgesteld als nieuwe baseline voor het project. De gemeenteraad van Amsterdam heeft hier op 11 juni 2015 mee ingestemd. Scopewijzigingen ten opzichte van deze baseline die in de verslagperiode zijn vastgesteld worden in deze paragraaf benoemd.

In bijlage 1 en 2 is een totaaloverzicht opgenomen waarin de scopewijzigingen (en eventuele aanvullende financiële bijdragen) sinds de bestuursovereenkomst van juli 2012 zijn opgenomen.

4.1.1 Scopewijzigingen

In de afgelopen verslagperiode zijn de volgende scopewijzigingen besloten in het Oprachtgeversoverleg (OGO).

Robuustere oplossing S108 Noord en Zuid

Op 26 oktober 2016 heeft het Oprachtgeversoverleg besloten tot een geoptimaliseerd ontwerp (de zogenaamde 'Amstelveense variant') van de S108. De kern van deze variant is, dat verkeer op de Amstelveenseweg dat linksaf slaat richting de toerit van de A10 al voor de kruising S108 links moet voorsorteren. Hierdoor ontstaan er minder conflicten tussen het linksaf slaande verkeer en het doorgaande verkeer. Dit leidt tot een betere doorstroming van zowel het stedelijk wegennet ter hoogte van de S108 als van de noordelijke- en zuidelijke parallelbaan van de A10. De wijziging komt ten laste van het taakstellend budget Zuidasdok.

Daklaan

De Daklaan betreft een bijbestelling die geheel voor rekening en risico van gemeente Amsterdam komt. Het betreft een combinatie van een verhoogd stadspark en een fietsverbinding van 1.200 meter lang tussen het Beatrixpark en de Parnassusweg, aan de noordzijde van het nieuwe station Amsterdam Zuid. Hiermee wordt aan deze zijde extra commerciële ruimte en fietsenstallingen toegevoegd, waardoor een continue plintbebouwing ontstaat. Direct bovenop deze plintbebouwing komt het park en de fietsverbinding van de Daklaan te liggen. Met dit nieuwe hoog gelegen stadspark van 13.000 m² wordt in het hart van Zuidas

gebruiksgroen toegevoegd. Het nieuwe station krijgt hiermee een unieke uitstraling en extra functionaliteit en betekenis. De verhoogde fietsverbinding zorgt ervoor dat de nieuw te realiseren fietsparkeergarage tussen de Beethovenstraat en Minervapassage op een snelle en veilige manier bereikbaar is, zonder kruisbewegingen met fietsers en ander verkeer bij de drukke pleinen.

Het bestuurlijk overleg Zuidasdok heeft ingestemd met de scopewijziging Daklaan onder voorbehoud van goedkeuring gemeenteraad Amsterdam. De wijziging wordt na gunning van het realisatiecontract verstrekt aan de opdrachtnemer, mits de aanbieding van de opdrachtnemer geen aanleiding geeft tot een heroverweging van het besluit. Mocht de aanbieding van de opdrachtnemer leiden tot onaanvaardbare risico's dan zal het onderwerp terug komen in het Bestuurlijk Overleg. Het beschikbare budget voor deze wijziging blijft tot aan het moment van acceptatie van de aanbieding van de opdrachtnemer vertrouwelijk teneinde de belangen van de gemeente Amsterdam niet te schaden. Definitieve besluitvorming op basis van de aanbieding van de opdrachtnemer vindt naar verwachting plaats in het tweede kwartaal 2017.

Bekrachtiging scopewijzigingen in Bestuurlijk Overleg

In het Bestuurlijk Overleg van 7 december 2016 zijn alle door het Opdrachtgeversoverleg geaccordeerde scopewijzigingen sinds het bestuurlijk overleg van 16 december 2014 bekrachtigd inclusief de scopewijzigingen van de afgelopen verslagperiode. Het Bestuurlijk Overleg heeft tevens besloten dat het Opdrachtgeversoverleg de bevoegdheid heeft namens het Bestuurlijk Overleg te besluiten over aanvullende bestellingen buiten de projectscope. In geval van bestuurlijk gevoelige onderwerpen of onderling verschillende standpunten zal het Opdrachtgeversoverleg altijd opschalen. Verantwoording vindt plaats via de voortgangsrapportages.

4.1.2 Ontwikkelingen scope

OV-chipkaartpoortjes

De vervanging en uitbreiding van de OV-chipkaartpoortjes en verkoopautomaten voor trein en metro ten behoeve van de openbaarvervoerterminal Zuid is (sinds de bestuursovereenkomst juli 2012) niet voorzien in de projectscope en de raming. In de projectscope zijn alleen tijdelijke poortjes tijdens de realisatieperiode, de verplaatsing van bestaande poortjes en bouwkundige en installatietechnische voorzieningen voor de eindsituatie opgenomen. Ten aanzien van de nieuwe OV-chipkaartpoortjes voor de trein heeft NS schriftelijk bevestigd dat deze voor hun rekening komen. Door de Stadsregio Amsterdam is in het Opdrachtgeversoverleg gemeld dat er ook een vergelijkbaar akkoord is over de financiering van de nieuwe OV-chipkaartpoortjes voor de metro.

Wateroverlast passages

Mede als gevolg van hevige buien die in 2014 en 2015 zijn gevallen in de Zuidas leeft bij ProRail, NS en Amsterdam het idee dat ondanks deze maatregelen de Britten -en Minervapassage in de gebruiksfase meerdere keren zullen onderlopen wat ongewenste hinder en schade zal veroorzaken. Een andere ontwikkeling is dat in de gemeente Amsterdam het voornemen is uitgesproken om het zogenaamde Rainproof programma (met hogere eisen voor opvang/berging van regenwater) verder uit te gaan rollen. Het Opdrachtgeversoverleg heeft op 26 oktober 2016 besloten om de projectorganisatie te vragen onderzoek te doen naar de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan een hogere ambitie dan het Rainproof programma. Verzocht wordt om aan te sluiten bij de aangeboden oplossing van de winnende opdrachtnemer na gunning van het realisatiecontract en om de mogelijkheden van de Daklaan te benutten (een waterberging onder de noordelijke stationsvoorzieningen).

4.2 Planning

In deze paragraaf worden de relevante ontwikkelingen van de projectplanning en belangrijke mijlpaaldata gerapporteerd.

4.2.1 Ontwikkelingen planning

Op 15 en 16 december heeft behandeling van de beroepen op het Tracébesluit en het Bestemmingsplan plaatsgevonden in de Raad van State. Uitspraak wordt binnen 12 weken (uiterlijk maart 2017) verwacht. Het besluit voornemen tot gunning van het realisatiecontract is op 19 januari 2017 geagendeerd in het Opdrachtgeversoverleg. Hierop volgt een Alcatelperiode van 20 dagen weken waarin de verliezende partij kan overwegen om een gerechtelijke procedure te starten tegen het voorgenomen gunningsbesluit.

In het bestuurlijk overleg van 7 december 2016 is geconcludeerd dat de situatie waarbij er nog geen onherroepelijk Tracébesluit en Bestemmingsplan is op het moment van gunning acceptabel is omdat er geen onomkeerbaar besluit wordt genomen. In het realisatiecontract is namelijk een ontbindingsclausule opgenomen, daarnaast kan de feitelijke bouw van het project niet starten omdat zonder Tracébesluit / Bestemmingsplan er geen omgevingsvergunning kan worden aangevraagd. Tot slot is in het geval van een gedeeltelijke vernietiging van het Tracébesluit en/of Bestemmingsplan dit naar verwachting te herstellen met aanvullende maatregelen.

4.2.2 Mijlpaaldata

Op basis van de hierboven geschetste ontwikkelingen blijven de onderstaande vigerende en vastgestelde mijlpaaldata ongewijzigd. In deze mijlpalen is rekening gehouden met tijdsrisico's en planningonzekerheden.

- Vaststelling Tracébesluit en Bestemmingsplan : gereed
- Gunning realisatiecontract : Q2-2017
- Start bouw realisatiecontract : Q4-2017
- Tunnels A10 opengesteld : 2027
- Oplevering project : 2028

Na gunning van het realisatiecontract zal een actualisatie van in ieder geval de mijlpaal 'start bouw realisatiecontract' plaatsvinden op basis van de aanbiedingsplanning van de betreffende aannemerscombinatie.

4.3 Financiën

In deze paragraaf wordt in de volgende subparagrafen ingegaan op de ontwikkelingen van het taakstellend budget en de bijdrage van partijen, de prognose eindstand voor de projectkosten en de realisatie en prognose van uitgaven en ontvangsten in de tijd gezien.

In deze halfjaarrapportage wordt de mutatie aangegeven ten opzichte van de stand per 30 juni 2016.

4.3.1 Taakstellend budget en bijdragen partijen

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van het taakstellend budget zien ten opzichte van de halfjaarrapportage per eind juni 2016.

In de afgelopen verslagperiode zijn er geen budgetmutaties geweest.

Een chronologisch mutatieoverzicht van scope- en budgetmutaties vanaf de bestuursovereenkomst 9 juli 2012 is in bijlage 1 en 2 opgenomen.

Tabel 1: taakstellend budget in € mln. (incl. BTW Rijksinfrastructuur)

[0]	[1]	[2]	[3]=[1]+[2]
Projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H1-2016	Mutaties	Actueel 31-12-2016 H2-2016
	pp 2016		pp 2016
OVT (incl. keersporen)	343,5	-	343,5
A10 en tunnel	777,6	-	777,6
Generiek & openbare ruimte	216,0	-	216,0
Projectorganisatie	254,0	-	254,0
Totaal Zuidasdok	1.591,1	0,0	1.591,1
Totaal Knooppunten	297,8	0,0	297,8

Kosten buitendienststellingskader

In het Opdrachtgeversoverleg van 26 oktober 2016 is besloten dat alleen de kosten voor vervangend vervoer m.b.t. buitendienststellingen van metro & tram ten laste van het taakstellend budget Zuidasdok komen. De kosten met betrekking tot eventuele inkomstenderving van vervoerders worden niet ten laste van het taakstellend budget gebracht. Daarmee ontstaat een gelijke behandeling van alle vervoerders.

Tabel 2: bijdragen partijen in € mln. sluitend op taakstellend budget

[0]	[1]	[2]	[3]=[1]+[2]
Financierende partij per projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H1-2016	Mutaties	Actueel 31-12-2016 H2-2016
	pp 2016		pp 2016
Rijk	1.077,0	-	1.077,0
Gemeente Amsterdam	216,5	-	216,5
Stadsregio Amsterdam	155,2	-	155,2
Provincie Noord-Holland	79,1	-	79,1
<i>subtotaal BOK-partijen</i>	<i>1.527,8</i>	<i>0,0</i>	<i>1.527,8</i>
<i>bijdragen derden:</i>			
TEN-T	2,5	-	2,5
NS	59,7	-	59,7
ProRail	0,7	-	0,7
Overig	0,4	-	0,4
<i>subtotaal derden</i>	<i>63,3</i>	<i>0,0</i>	<i>63,3</i>
Totaal Zuidasdok	1.591,1	0,0	1.591,1
Knooppunten (Rijk)	297,8	0,0	297,8

De onderbouwing van de mutaties in tabel 2 is weergegeven in bijlage 1 en 2 van deze halfjaarrapportage.

Saldo grondopbrengsten Zuidas

Met de gebiedsontwikkeling van Zuidas wordt de financiële bijdrage van gemeente Amsterdam aan Zuidasdok verdient. In het Financieel Perspectief van Zuidas wordt jaarlijks aan de gemeenteraad gerapporteerd over de financiële prognoses van de gebiedsontwikkeling, waarbij ook ingegaan wordt op de bijdrage aan Zuidasdok. Met ingang van het op 21 december 2016 door de gemeenteraad vastgestelde Financieel Perspectief 2016 maakt de Amsterdamse bijdrage aan het Zuidasdok onderdeel uit van het saldo Flanken Zuidas. De gerealiseerde dekking voor de bijdragen aan Zuidasdok volgt uit het ontwikkelsaldo: een saldo van de reserve Zuidas met de stand van de voorraad onderhanden werk. Eind 2016 bedroeg het ontwikkelsaldo ruim € 200 mln. Op basis hiervan wordt bevestigd dat gemeente Amsterdam aan haar financiële verplichtingen van de bestuursovereenkomst Zuidasdok kan voldoen.

4.3.2 Geactualiseerde prognose eindstand

Tabel 3a: prognose kosten Zuidasdok o.b.v. verwachtingswaarde in € mln. (incl. BTW Rijksinfrastructuur)

[0]	[1]	[2]	[3]=[1]+[2]
Projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H1-2016	Mutaties	Actueel 31-12-2016 H2-2016
	pp 2016		pp 2016
OVT (incl. keersporen)	337,9	-0,5	337,4
A10 en tunnel	769,1		769,1
Generiek & openbare ruimte	195,0	4,7	199,7
Projectorganisatie	284,8	-10,9	273,9
<i>Subtotaal Zuidasdok</i>	<i>1.586,8</i>	<i>-6,7</i>	<i>1.580,1</i>
Extern toetscommentaar	30,0	-30,0	
Totaal prognose Zuidasdok	1.616,8	-36,7	1.580,1
<i>Δ Budget – Prognose Zuidasdok</i>	<i>-25,7</i>	<i>36,7</i>	<i>11,0</i>

Toelichting tabel 3a

De prognose voor het projectonderdeel Zuidasdok is het afgelopen halfjaar per saldo met € 36,7 miljoen afgenomen. Deze per saldo daling bestaat uit:

- Afname prognose onderdeel OVT met € 0,5 mln. door bijstelling raming als gevolg van afronding fietsparkeergarage Mahlerplein;
- Per saldo toename prognose onderdeel Generiek & Openbare ruimte van € 4,7 mln. door bijstelling raming als gevolg van voortschrijdende inzichten kabels en leidingen en grondverwerving;
- Afname prognose onderdeel projectorganisatie met € 10,9 mln. door actualisatie van de meerjarenraming op basis van het geactualiseerde Plan van Aanpak Realisatiefase en tevens door een lagere realisatie dan geraamd over de periode april 2012 t/m 2016;
- Vervallen voorziening extern toetscommentaar ad. € 30 miljoen. Met de actualisatie van de projectraming in 2015 was op basis van het externe toetscommentaar op de projectraming een extra voorziening opgenomen die betrekking had op de schaarste aan werkterreinen in het projectgebied. Met de aannemerscombinaties die meedingen naar het realisatiecontract is dit tijdens de dialoofase van de aanbesteding geverifieerd. Op basis daarvan is gebleken dat deze voorziening niet noodzakelijk meer is.

Ontwikkeling budgetspanning onderdeel Zuidasdok

Als gevolg van het feit dat de prognose kosten per saldo met € 36,7 miljoen is afgenomen, is er thans sprake van een geprognosticeerd budgetoverschot van € 11 miljoen. De eerder gerapporteerde budgetspanning is daarmee komen te vervallen.

Tabel 3b: prognose kosten Knooppunten de Nieuwe Meer en Amstel o.b.v. verwachtingswaarde in € mln. (incl. BTW Rijksinfrastructuur)

[0]	[1]	[2]	[3]=[1]+[2]
Projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H1-2016	Mutaties	Actueel 31-12-2016 H2-2016
	pp 2016		pp 2016
Totaal prognose Knooppunten	298,0	-0,2	297,8
<i>Δ Budget – Prognose Knooppunten</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,0</i>

Toelichting tabel 3b

De prognose van het projectonderdeel Knooppunten is in deze verslagperiode met € 0,2 miljoen afgenomen. Deze per saldo afname bestaat uit:

- Afname door bijstelling raming grondverwerving met € 2 mln.;
- Toename door bijstelling raming kabels en leidingen met € 1,8 mln.

Ontwikkeling budgetspanning onderdeel Knooppunten

Als gevolg van het feit dat de prognose kosten per saldo met € 0,2 miljoen afneemt, zijn budget en prognose in evenwicht.

4.3.3 Realisatie en prognose uitgaven

In tabel 4 zijn de gerealiseerde uitgaven en de prognoses per projectonderdeel weergegeven. Het totaal van tabel 4 sluit aan op de prognose kosten zoals in paragraaf 4.3.2 (tabel 3) is weergegeven.

Tabel 4: realisatie en prognose uitgaven in € mln. (prijspeil 2016)

Projectomschrijving	t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	later	Totaal
A10 en tunnel			19,9	48,1	88,3	125,8	487,0	769,1
OVT	6,6	9,7	14,1	17,2	51,9	43,1	194,8	337,4
Generiek + inrichting openbare ruimte	27,3	6,2	44,7	30,9	6,7	5,5	78,4	199,7
Projectorganisatie	66,4	18,0	32,3	17,4	16,0	15,6	108,2	273,9
<i>Subtotaal Zuidasdok</i>	<i>100,3</i>	<i>33,9</i>	<i>111,0</i>	<i>113,6</i>	<i>162,9</i>	<i>190,0</i>	<i>868,4</i>	<i>1.580,1</i>
Extern toetscommentaar								
<i>Totaal Zuidasdok</i>	<i>100,3</i>	<i>33,9</i>	<i>111,0</i>	<i>113,6</i>	<i>162,9</i>	<i>190,0</i>	<i>868,4</i>	<i>1.580,1</i>
<i>Knooppunten Nwe Meer en Amstel</i>		<i>2,7</i>	<i>11,6</i>	<i>25,9</i>	<i>50,1</i>	<i>58,5</i>	<i>149,0</i>	<i>297,8</i>
Totaal Zuidasdok & Knooppunten	100,3	36,6	122,6	139,5	213,0	248,5	1.017,4	1.877,9
Ten laste van Artikel 12 'Wegen'	42,6	2,7	11,6	25,9	50,1	58,5	149,0	340,4
Ten laste van Artikel 17 'Megaprojecten'	57,6	33,9	111,0	113,6	162,9	190,0	868,4	1.537,4

Toelichting bij tabel 4:

Over het tweede halfjaar van 2016 is ten behoeve van het project in totaal € 14,6 mln. uitgegeven, waarvan € 13,7 mln. voor Zuidasdok en € 0,9 mln. voor het onderdeel Knooppunten. Over het hele jaar 2016 is er voor Zuidasdok € 33,9 mln. uitgegeven en voor de Knooppunten € 2,7 mln., dit is in totaal € 36,6 mln.

Ten opzichte van de kasprognose van € 40,7 mln. voor 2016 zijn de werkelijke uitgaven over 2016 met € 4,1 mln. achtergebleven. Dit is met name veroorzaakt door het feit dat een aantal grote facturen en afrekeningen later zijn ontvangen dan verwacht. Hierdoor schuift de betaling van deze posten door van 2016 naar 2017.

De verwachte uitgaven van de projectorganisatiekosten 2017 zijn significant hoger dan in andere jaren. Dit wordt veroorzaakt doordat de ontwerpvergoeding van de aanbesteding wordt uitbetaald aan beide aannemerscombinaties die meedingen voor het realisatiecontract.

Na gunning van het realisatiecontract in 2017 vindt een integrale herijking plaats van de meerjarige kasprognose vanaf 2017 op basis van het nog te accepteren betaalschema van de aannemerscombinatie. Dit zal naar verwachting in de volgende halfjaarrapportage verwerkt zijn.

4.3.4 Realisatie en prognose bijdragen en ontvangsten

In tabel 5 zijn de geplande bijdragen van de diverse financiers opgenomen, aansluitend op het actuele taakstellend budget (zie paragraaf 4.3.1, tabel 2). De bijdrage van het Rijk wordt via de begroting ter beschikking gesteld, de overige bijdragen komen binnen als ontvangsten.

Tabel 5: realisatie en prognose bijdragen en ontvangsten in € mln (prijsspeil 2016)

Partijen	t/m 2015	2016	2017	2018	2019	2020	later	Totaal
Bijdrage Rijk	67,6	32,7	79,8	84,4	101,5	121,6	589,2	1.076,9
Bijdrage gemeente Amsterdam	18,3	0,3	17,6	17,0	20,4	24,5	118,4	216,5
Bijdrage Stadsregio Amsterdam	12,8	0,8	12,3	12,2	14,6	17,5	84,9	155,2
Bijdrage Provincie Noord-Holland					26,4	26,4	26,4	79,1
EU-ontvangsten (T								
EN-T)	1,3		1,3					2,5
Bijdragen derden	0,3	0,1					60,5	60,9
Artikel 17 (Zuidasdok) ¹	100,3	33,9	111,0	113,6	162,9	190,0	879,4	1.591,1
Artikel 12 (Knooppunten)		2,7	11,6	25,9	50,1	58,5	149,1	297,8
Totaal Zuidasdok & Knooppunten	100,3	36,6	122,6	139,5	213,0	248,5	1.028,5	1.888,9

Toelichting tabel 5:

Met uitzondering van de nog te ontvangen EU-subsidie van € 1,25 mln. zijn alle voor dit jaar geplande bijdragen in het eerste halfjaar van 2016 ontvangen. De uitbetaling van de EU-subsidie wordt verwacht in 2017, als de eindrapportage van de subsidieaanvraag door de EU is beoordeeld en akkoord bevonden.

¹ Enkele mutaties van het taakstellend budget in de afgelopen verslagperiode dienen nog verwerkt te worden in de Rijksbegroting.

4.3.5 Aangegane verplichtingen

In tabel 6 is zichtbaar welk bedrag aan verplichtingen is aangegaan ten opzichte van de vorige halfjaarrapportage.

Tabel 6: stand van de aangegane verplichtingen

Projectonderdeel	Halfjaar-rapportage H1-2016	Mutaties	Actueel 31-12-2016 H2-2016
OVT (incl. keersporen)	12,0	6,7	18,7
A10 en tunnel	0,0	0,0	0,0
Generiek & openbare ruimte	39,4	18,7	58,1
Projectorganisatie	110,0	7,4	117,4
Totaal Zuidasdok	161,4	32,8	194,2
Totaal Knooppunten	2,6	0,5	3,1
Totaal Zuidasdok & Knooppunten	164,0	33,3	197,3

Toelichting tabel 6:

In het tweede halfjaar 2016 is in totaal voor € 33,3 mln. verplichtingen aangegaan; over het hele jaar is dit € 42,3 mln. Per 31 december 2016 is hiermee totaal € 197 mln. verplicht, ofwel 10% van het taakstellend budget.

4.4 Risico's

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling gerapporteerd van de belangrijkste (endogene) projectrisico's en de exogene risico's. Deze laatste vallen buiten de (directe) beïnvloedingsfeer van de projectorganisatie en/of zijn risico's waar geen voorzieningen voor zijn toegekend in budget of planning. De exogene risico's dienen op een hoger ambtelijk dan wel bestuurlijk niveau beheerst te worden.

4.4.1 Exogene risico's

In de bestuursovereenkomst Zuidasdok d.d. juli 2012 is vastgelegd dat de risicoreservering Zuidasdok is bedoeld voor het opvangen, mitigeren en vermijden van endogene projectrisico's. Voor onttrekking van de risicoreservering voor exogene risico's is instemming van het bestuurlijk overleg benodigd. Naar aanleiding van de door de projectorganisatie uitgevoerde analyse is voor de praktische uitvoering geconstateerd dat het moeten wachten op instemming van het bestuurlijk overleg in de praktijk kan leiden tot een onwerkbaar situatie omdat in de realisatiefase financieel-juridische verplichtingen moeten worden aangegaan met de opdrachtnemer. In het bestuurlijk overleg van 7 december 2016 is derhalve besloten dat in het geval een opgetreden exogeen risico, waarbij geen eenduidige verantwoordelijke partij kan worden aangewezen, het opdrachtgeversoverleg (OGO) bevoegd is om namens het bestuurlijk overleg de financiële gevolgen ten laste te brengen van de risicoreservering. Verantwoording hierover vindt plaats via de voortgangsrapportages.

4.4.2 Projectrisico's

De ontwikkeling van de belangrijkste projectrisico's in de afgelopen verslagperiode zijn:

- Het project is *niet maakbaar* binnen de randvoorwaarden (scope, eisen, tijd en geld. In de afgelopen verslagperiode is de budgetspanning voor het onderdeel Zuidasdok en Knooppunten verdwenen (zie toelichting par. 4.3.2). De voortgang van de planning en de haalbaarheid van de projectmijlpalen (zie par. 4.2) alsmede het feit dat de budgetspanning in het project in de afgelopen verslagperiode is verdwenen geven aan dat het risico op dit moment beheerst is. Daarnaast hebben beide aannemerscombinaties voor het realisatiecontract op 7 november 2016 hun aanbieding ingeleverd.
- De mogelijk *negatieve gevolgen voor het project door een complexe omgeving* (bijvoorbeeld omgeving ervaart meer hinder dan verwacht) en de *raakvlakrisico's met aanpalende projecten* blijven onverminderd actueel. Met de stakeholders uit de omgeving en de beheerders heeft afstemming plaatsgevonden om de eisen en randvoorwaarden voor het contract scherp te krijgen. Anderzijds worden ook de verwachtingen gemanaged omdat het ondenkbaar is dat dit project gegeven de ruimtelijke beperkingen zonder hinder uitgevoerd kan worden. Het 1-loket voor de gezamenlijke afhandeling

van klachten en schades is voorbereid en zal in het eerste kwartaal operationeel worden. In het vierde kwartaal van 2016 is veel aandacht besteed aan de selectie van een bureau dat voor de gezamenlijke communicatie Zuidasdok en Zuidas een nieuwe identiteit ontwerpt, een online platform ontwikkelt en een publiekscampagne optuigt. Met raakvlakprojecten in de nabije omgeving zoals de Ombouw Amstelveenlijn en SAA vindt overleg plaats over issues, risico's & kansen en beheersmaatregelen.

- Het risico op (ernstige) *vertraging van de openstelling van de tunnel en Schinkelbruggen door problemen bij de systeemintegratie*, te herleiden naar de ontwerpfase. Middels een convergentiefase gedurende de dialooffase van de aanbesteding en een herijkingsfase direct na gunning van het contract wordt reeds vroeg in het proces gezorgd dat de integraliteit van het ontwerp van tunnel en de Schinkelbruggen geborgd wordt. Beide fasen moeten succesvol doorlopen worden voordat met onomkeerbare bouwwerkzaamheden, die van invloed zijn op het integrale voorlopig ontwerp (VO), begonnen kan worden. Op basis van de landelijke tunnelstandaard (LTS), leerervaringen bij andere tunnelprojecten voor wat betreft de tunneltechnische installaties en de bediening en besturing van bruggen zijn de technische en proceseisen in het contract verwerkt.
- Het risico van *beroepen op het Tracébesluit (TB) of Bestemmingsplan (BP) bij de Raad van State* is opgetreden. Voorafgaand aan de Raad van State-zitting is één beroep tegen het bestemmingsplan niet-ontvankelijk verklaard en één beroep tegen het Tracébesluit is ingetrokken. Daarnaast zijn op basis van gesprekken met de omgeving onderdelen van beroepen ingetrokken vanwege de bereikte overeenstemming tussen partijen. De resterende zestien beroepen zijn door de Raad van State (RvS) op 15 en 16 december 2016 ter zitting behandeld. Binnen 12 weken wordt uitspraak verwacht. Er is in het bestuurlijk overleg van 7 december 2016 geconcludeerd dat er geen beletsel is om het realisatiecontract te gunnen voor uitspraak RvS.
- Het risico dat *conditionerende maatregelen niet tijdig afgerond zijn voor de start van het realisatiecontract* met vertraging van het project tot gevolg. Onderdelen (gronden) tijdens de voorbereidende/conditionerende werkzaamheden voorafgaand aan de start van het realisatiecontract zijn mogelijk later beschikbaar voor de opdrachtnemer dan het moment waarop de opdrachtnemer wenst te starten met de uitvoering. In het contract is aangegeven waar de opdrachtnemer rekening mee dient te houden voor zijn planning. Daarnaast mogen gedurende de herijkingsfase (periode ca. 1 tot 1,5 jaar na gunning), behoudens enkele conditionerende werkzaamheden, geen bouwwerkzaamheden worden uitgevoerd door de opdrachtnemer van het realisatiecontract. Tegelijkertijd worden de kritische onderdelen scherp bewaakt op voortgang en waar nodig worden maatregelen genomen om vertraging te voorkomen. Bijzondere aandacht hierbij heeft de kapvergunning en de oteigeningsprocedure.

4.5 Veiligheid

In deze paragraaf wordt de voortgang beschreven ten aanzien van de borging van de veiligheid van de te realiseren systemen en objecten. In de realisatiefase wordt deze paragraaf uitgebreid met de voortgang van de veiligheid tijdens het bouwproces (veiligheid & gezondheid).

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) borgt dat de verschillende veiligheidsaspecten van alle onderdelen van Zuidasdok in samenhang met elkaar worden gezien. Het IVP bevat een integrale projectanalyse van de veiligheidsthema's en bevat maatregelen om de veiligheid te borgen. Het IVP is een aanvulling op de wettelijk vereiste veiligheidsdocumenten en vervangt deze niet. Het IVP ontwikkelt mee met het project en wordt steeds actueel gehouden.

De medewerkers van de projectorganisatie Zuidasdok die na gunning op het bouwterrein van de aannemer hebben allen met succes de afgelopen periode zowel het VOL-VCA certificaat voor operationeel leidinggevend als het Digitaal Veiligheidspaspoort (DVP) van ProRail behaald. Hiermee zijn de betreffende projectmedewerkers gecertificeerd om de bouwplaats te mogen betreden.

4.6 Organisatie

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen gerapporteerd ten aanzien van de organisatie van het project. Dit behelst zowel de ontwikkelingen binnen als buiten de projectorganisatie als de governance van het project.

Ter voorbereiding op de fase na gunning van het realisatiecontract heeft de projectorganisatie het Plan van Aanpak Realisatiefase - waarin de governance, projectorganisatie en werkwijze is uitgewerkt - opgesteld en in lijn met dit plan de meerjarenraming van de projectorganisatiekosten geactualiseerd en extern laten toetsen. Het opdrachtgeversoverleg van 24 november 2016 heeft het Plan van Aanpak voorlopig vastgesteld. Na gunning van het realisatiecontract zal het Plan van Aanpak geactualiseerd worden en zullen de toetsbevindingen waar nodig verwerkt worden.

In het opdrachtgeversoverleg is sprake van een aantal aanstaande wijzigingen:

- De heer De Boer zal als vertegenwoordiger van gemeente Amsterdam vanwege zijn pensioen per 1 januari 2017 opgevolgd worden door de heer van Traa;
- De heer Buck zal als vertegenwoordiger van spoorbeheerder ProRail zal na het besluit voornemen tot gunning (19 januari 2017) van het realisatiecontract opgevolgd worden door mevrouw Rietstra;

- De heer Dronkers zal als Rijksvertegenwoordiger vanwege zijn aanstaande vervulling per 1 april 2017 als loco Secretaris Generaal van het Ministerie van IenM in de loop van 2017 opgevolgd worden.

Er is een vacature ontstaan voor de eigenstandige control functie (ECF) door het vertrek van de huidige projectcontroller van Rijkswaterstaat naar het programma implementatie nieuwe Omgevingswet. Het Opdrachtgeversoverleg zal een nieuwe ECF benoemen in het eerste kwartaal 2017.

4.7 Kwaliteit

In deze paragraaf wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen ten aanzien van de opzet, inrichting en werking van het kwaliteitsmanagementsysteem van het project.

Kwaliteitsmanagementsysteem

In het opdrachtgeversoverleg is het Plan van Aanpak (PvA) Realisatiefase voorlopig vastgesteld. Als onderdeel van het kwaliteitssysteem is onder dit PvA een aantal deelplannen en procedures uitgewerkt die meer gericht zijn op de realisatiefase van het project zoals bijvoorbeeld het informatieplan, de procedures voor inkoop, projectbeheersing en financiën. In het eerste kwartaal van 2017 zal een aantal deelplannen met bijbehorende procedures nog afgerond worden. Het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) heeft zich sinds de uitgevoerde nulmeting van oktober 2015 ontwikkeld naar een KMS dat passend is voor de komende fase van het project.

Externe toetsing

In het vierde kwartaal heeft externe toetsing plaatsgevonden op het Plan van Aanpak (PvA) Realisatiefase en de daarbij behorende meerjarenraming van de projectorganisatiekosten. Het algemene beeld van de externe toetsers is dat de projectorganisatie de opgave voor de volgende fase overziet en heeft voorzien van de benodigde operationele handvaten. Volgens de externe toetsers vallen de geraamde projectorganisatiekosten binnen de bandbreedte² van wat bij vergelijkbaar andere grote projecten gehanteerd wordt, zij het meer aan de bovenkant daarvan. Gelet op de complexiteit van het project en het meervoudig opdrachtgeverschap zijn de kosten verklaarbaar. De bevindingen zullen met de actualisatie van het PvA na gunning van het realisatiecontract waar nodig verwerkt worden.

---

² Benchmark grote projecten volgens externe toetsers: bandbreedte 12% tot 16% van de totale projectkosten

Hoofdstuk 5

Omgeving & Communicatie

Op basis van de door het opdrachtgeversoverleg in mei 2016 vastgestelde gezamenlijke aanpak voor communicatie en strategisch omgevingsmanagement Zuidas en Zuidasdok is in de afgelopen verslagperiode verder gewerkt aan een intensieve samenwerking en interactie met de omgeving.

5.1 Stakeholdermanagement

Vanuit omgevingsmanagement is een bijdrage geleverd in het opstellen van het verweerschrift dat in juli naar de Raad van State is verstuurd. Daarna is het contact met stakeholders gecontinueerd met als doel nadere toelichting te geven op dit verweerschrift, antwoord te geven op vragen, en waar mogelijk met stakeholders te bespreken wat nodig is om verdere beroepsgang te voorkomen. Deze gesprekken hebben als resultaat gehad dat één partij haar beroep heeft ingetrokken.

De gesprekken die gevoerd worden in het kader van de minnelijke grondverwerving hebben geleid tot positieve ontwikkelingen. Op dit moment is de kans groot dat het overgrote deel van de nog te verwerven gronden middels minnelijke overeenstemming verkregen kan worden. Er bestaat nog wel een risico dat voor enkele gronden mogelijk onteigening nodig zal zijn. De uitspraak van de Raad van State in het eerste kwartaal 2017 zal hier naar verwachting van belang zijn.

In de afgelopen periode is het proces en zijn de randvoorwaarden en kaders voor de inzet van leefbaarheidsmaatregelen voor zowel Zuidasdok als Zuidas opgesteld.

Tot slot is in de afgelopen periode een stakeholderanalyse gericht op de communicatie omtrent de gunning van het realisatiecontract in het eerste kwartaal 2017.

5.2 Raakvlakprojecten

Tussen Zuidas en Zuidasdok is een structureel overleg ingesteld om de raakvlakken tussen beide projecten te identificeren en waar mogelijk beheersmaatregelen te nemen en/of samenwerkingsafspraken te maken, ter voorkoming van eventuele conflicten tijdens de (gelijktijdige) realisatie van de gebiedsontwikkeling van Zuidas en de realisatie van Zuidasdok.

Een gelijksoortig overleg is ingericht tussen het project Ombouw Amstelveenlijn, Zuidas en Zuidasdok. In dit overleg wordt gewerkt aan een configuratiestripboek, dat meer inzicht moet geven in het totaal aan uitvoeringsraakvlakken dat mogelijksterwijs tussen de projecten gaat ontstaan, mogelijke knelpunten daarin en mogelijke maatregelen ter verbetering van de doorstroming. Dit zal worden geactualiseerd op het moment dat de aanbesteding van het project Ombouw Amstelveenlijn en Zuidasdok is afgerond.

Ook het overleg met het project Schiphol-Amsterdam-Almere (SAA), over bijvoorbeeld de inzet van effectieve mobiliteits- en bereikbaarheidsmaatregelen, is gecontinueerd.

De overdracht van het eerste deel van de werkterreinen en bouwwegen van OVSAAL is een feit. Voor de nog over te nemen werkterreinen van OVSAAL zijn afspraken gemaakt over het moment van overdracht. De meeste overdrachten vinden in januari en februari 2017 plaats. Het moment van overname van de werkterreinen Noord/Zuidlijn tussen de A10-zuid en het spoortracé ter hoogte van station Amstel ligt nog niet vast. Projectorganisatie Zuidasdok en gemeente Amsterdam Metro & Tram gaan na gunning van het realisatiecontract in gesprek over de overdracht.

5.3 Flankerende maatregelen

Bereikbaarheidsstrategie

Om de bereikbaarheid tijdens de realisatiefase te waarborgen heeft Zuidasdok een bereikbaarheidsstrategie opgesteld. De strategie is vertaald naar plannen met kansrijke maatregelen op mobiliteitsgebied. Hiervoor vinden gesprekken plaats met stakeholders om de maatregelen verder uit te werken.

Afgelopen periode is de samenwerking met Zuidas en Zuidasdok ten aanzien van de bereikbaarheidsopgave verder geïntensiveerd. De gezamenlijke bereikbaarheidsaanpak is concreet gemaakt in een zestal pijlers. De pijlers betreffen: (1) Monitoring en evaluatie, (2) Plannen en coördineren, (3) P+R en OV, (4) Fiets, (5) Werkgeversaankpak en tot slot (6) Reizigersaanpak.

Zuidasdok en Zuidas hebben met de Taskforce Bereikbaarheid Zuidas afspraken gemaakt over de wijze van samenwerking. In juli 2016 is het convenant ondertekend waarin het bedrijfsleven haar rol heeft in het bereikbaar houden van de Zuidas.

Vanaf januari 2017 zal een pilot met de zogenaamde 'Zuidaspas' plaatsvinden waarmee 300 werknemers van bedrijven uit de Taskforce Bereikbaarheid drie maanden alternatieven kunnen uitproberen voor hun woon-werkverkeer.

Naar verwachting kan er voor het terugdringen van het verkeer op de A10-zuid veel winst behaald worden met flexibele werktijden en overstap van auto naar

fiets. Aan de hand van de mobiliteitsscan van bedrijven is (op postcodes) de herkomst van de werknemers bepaald waarvan er veel uit Amsterdam binnen de ring A10 komen.

Amsterdam bereikbaar

De komende jaren wordt een groot aantal projecten gerealiseerd om de bereikbaarheid op het wegennet en het spoor rond Amsterdam te vergroten. Om Amsterdam bereikbaar te houden tijdens de samenloop van al deze projecten, is het nodig om de uitvoering van projecten af te stemmen en hinder zoveel als mogelijk te voorkomen. Hiervoor is Amsterdam Bereikbaar opgericht. De focus van Amsterdam Bereikbaar is een bereikbare regio en een acceptabele hinder voor de weggebruikers, reizigers, omwonenden en bedrijven tijdens de uitvoering van alle bouwprojecten de komende 10 jaar. Focus van Amsterdam Bereikbaar is op de volgende vijf thema's:

1. Slim Plannen & Slim Bouwen
2. Slim Reizen (Vraagbeïnvloeding)
3. Verkeersmanagement & Incidentmanagement
4. Communicatie & Samenwerking
5. Monitoring & Evaluatie.

De projectorganisatie Zuidasdok zal de komende periode samen met team Amsterdam Bereikbaar bespreken hoe de hinder tijdens de realisatiefase kan worden beperkt. Dit moet worden gezien in samenhang met andere realisatieprojecten rond Amsterdam.

5.4 Schade- en klachtenafhandeling

1-loket

In samenwerking met de moederorganisaties wordt een centraal punt (1 loket) ingericht voor vragen, klachten en eventuele schadeclaims. Doelstelling daarbij is om schades, vragen en klachten als gevolg van de ontwikkeling van het gebied – die zowel vanuit Zuidas als vanuit het project Zuidasdok plaatsvindt – zoveel mogelijk eenduidig en met het gewenste kwaliteitsniveau te behandelen.

In de afgelopen verslagperiode is de organisatorische inrichting en werkwijze van het 1-loket voorbereid. Het loket neemt alle items over ontwikkelingen op de Zuidas in behandeling. In de reactie maakt het loket duidelijk wie welke verantwoordelijkheid heeft. Het loket is niet verantwoordelijk voor de werkzaamheden van aannemers van vastgoedontwikkelingen in het gebied. Het loket neemt daarbij wel het initiatief om de betreffende aannemer te stimuleren maatregelen te nemen om klachten te voorkomen.

De inhoud en uitstraling van het huidige informatiecentrum in de hal van het WTC is geheel gericht op de gebiedsontwikkeling van de Zuidas. In december 2016 is een plan opgesteld voor een update van het huidige informatiecentrum in lijn met

de nieuwe, gezamenlijke huisstijl. Bij de update zal de informatie van project Zuidasdok worden opgenomen.

Voor de afwikkeling van schadeclaims zijn in de afgelopen periode verschillende stappen gezet. De inrichting van één schadecommissie door gemeente Amsterdam en het Rijk is voorbereid en de benoeming van de onafhankelijke schadecommissieleden heeft plaatsgevonden. Er is overeenstemming bereikt over de inhoud van de hiertoe benodigde besluitvorming bij Amsterdam en het Rijk. Daarnaast is op hoofdlijnen vastgesteld op welke manier het schadeloket wordt geïntegreerd in het gezamenlijke 1-loket. De komende periode zal het schadeloket verder worden geoperationaliseerd.

5.5 Gezamenlijke communicatiebenadering

Eind 2016 is een raamovereenkomst met een bureau gesloten dat voor de gemeenschappelijke communicatie voor Zuidasdok en Zuidas zorgdraagt en hiertoe een nieuwe identiteit ontwerpt, een online platform ontwikkelt en een publiekscampagne optuigt. De ambitie is om bij de publiciteit rondom de gunning van het realisatiecontract de nieuwe identiteit te gebruiken. Het ontwerpen en bouwen van een online platform neemt meer tijd in beslag. In de zomer van 2017 is dit platform gereed naar verwachting.

Voor de communicatie rondom de gunning van het realisatiecontract Zuidasdok is een communicatieplan opgesteld waarbij afstemming met de gegadigden heeft plaatsgevonden.

Uit een test van de bereikbaarheidsboodschap is gebleken dat er onder bewoners en gebruikers nog weinig kennis is over het project Zuidasdok. Er is een bijeenkomst georganiseerd voor communicatie en HR-medewerkers van de Taskforce-bedrijven met als doel om de bekendheid met het project te vergroten.

5.6 Publiekscommunicatie

In de afgelopen periode heeft de publiekscommunicatie over Zuidasdok zich met name gericht op de aanvraag kapvergunning voor 14.400 bomen, de werkzaamheden op de Strawinskylaan, een wijziging van het Tracébesluit en de zitting bij de Raad van State.

Kapaanvraag 14.400 bomen

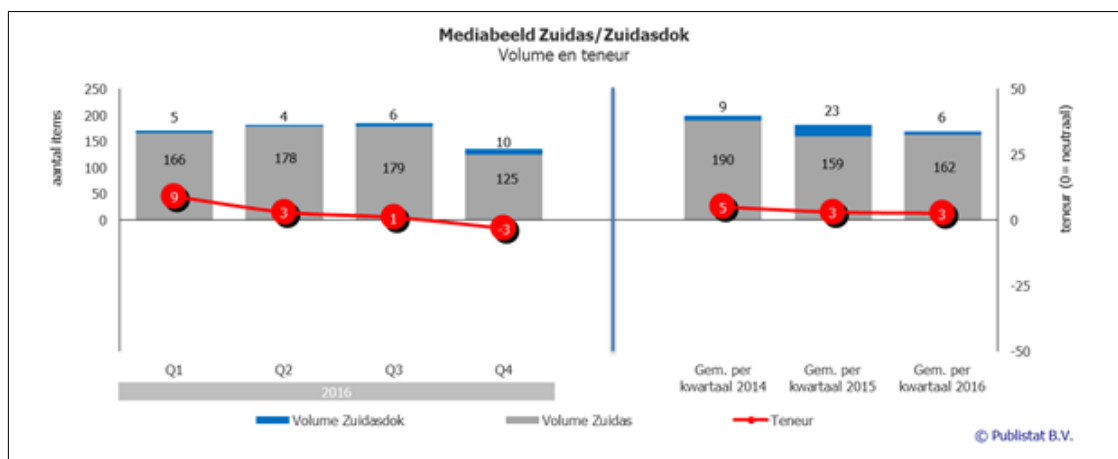
De aanvraag voor de kapvergunning voor 14.400 bomen in het Zuidasdokgebied is ter visie gelegd. In aanloop naar de tervisielegging en in navolging van eerdere communicatie zijn diverse belanghebbenden hiervan persoonlijk op de hoogte gesteld. Ook betrokken Amsterdamse bestuurders, centraal en lokaal, zijn geïnformeerd. Verder is over de aanvraag kapvergunning geïnformeerd via website, sociale mediakanalen, stadsblad de Echo en tijdens bewonersavonden.

Werkzaamheden Strawinskylaan

Er is veelvuldig gecommuniceerd over de werkzaamheden op de Strawinskylaan. De omgeving is onder andere over het werk geïnformeerd middels drie informatiebrieven en drie webartikelen. Ook heeft het AT5-programma 'Het Verkeer' een item gemaakt van de werkzaamheden. De aankondiging van avond- en nachtwerkzaamheden in oktober 2016 zorgde voor veel vragen bij omwonenden. In een webartikel hebben we toegelicht welke afwegingen hieraan ten grondslag liggen. Ook tijdens bijeenkomsten en overige persoonlijke contactmomenten is aandacht hieraan besteed.

5.7 Media-analyse

In het afgelopen kwartaal is relatief weinig media-aandacht voor Zuidas en Zuidasdok geweest. Rond het afscheid van de heer de Boer is een artikel in het FD en een verhaal in Property NL verschenen, waarbij werd terugblik op zijn tijd als directeur van Zuidas en waarbij hij zijn kijk op de toekomst deelt. Mooie verhalen en in het Financieel Dagblad nog aangevuld met een mooie en goede infographic. De kritische noot in de afgelopen periode kwam vooral van het Parool die naar aanleiding van de RvS behandeling van het Tracébesluit vooral met de indieners van bezwaren heeft gesproken.

Voor de komende periode staan het voornemen tot gunning en de definitieve gunning Zuidasdok op de agenda als markante mediamomenten.

Bijlagen

1. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Zuidasdok

Bedragen in € x 1.000					Bijdragen aan taakstellend budget					
VTW-nr.	Mutatie	Datum besluit	Soort mutatie	Prijspeil	Rijk	Adam	SRA	PNH	Derden	Totaal
	BOK 9-7-2012	<i>9-7-2012</i>	<i>baseline</i>	<i>2011</i>	<i>979.000</i>	<i>201.000</i>	<i>130.000</i>	<i>75.000</i>		1.385.000
	IBOI 2012 (1,89476%)	1-7-2012	indexering	2012	18.550	3.808	2.463	1.421		26.242
	IBOI 2013 (1,659078%)	1-7-2013	indexering	2013	16.486	3.386	2.190	1.268		23.331
	IBOI 2014 (1,21%)	1-7-2014	indexering	2014	11.900	2.485	1.591	940		16.916
	BOK 9-7-2012 op prijspeil 2014			<i>2014</i>	<i>1.025.936</i>	<i>210.680</i>	<i>136.244</i>	<i>78.629</i>		1.451.489
	TEN-T planuitwerking (EU)	3-12-2013	extra bijdrage	2013					2.500	2.500
4	VTW HTV5 Amstelveen	2-7-2014	scopewijziging	2014			1.568			1.568
9	VTW overdracht VU/Boelelaan	2-7-2014	scopewijziging	2014			-580			-580
3a	VTW Brittenpassage (NS)	2-7-2014	scopewijziging	2014					26.000	26.000
1	VTW verplaatsing relaishuis20 OVSAAL	2-7-2014	scopewijziging	2014						0
-	Projectorganisatiekosten Knooppunten	16-12-2014	overheveling	2014	40.304					40.304
-	Compensatie GF i.v.m. BCF	16-12-2014	BO afspraak	2014		-4.390				-4.390
-	Piet Kranenbergpad	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
3b	Liften Brittenpassage	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
6	VTW bus en tramhalte Strawinskylaan	16-12-2014	scopewijziging	2014		2.850				2.850
7	VTW definitieve toegang SET-gebouw	16-12-2014	scopewijziging	2014		600				600
8a	VTW keerlus tram dak zuidelijke tunnel	16-12-2014	scopewijziging	2014			9.225			9.225
5	VTW verbrede Minervapassage (NS)	16-12-2014	scopewijziging	2014					33.400	33.400
10	VTW vervallen toerit S110	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
11	VTW aansluiting S108-Zuid	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
12	VTW aanpassing eisen noordelijke tunnel	16-12-2014	scopewijziging	2014						0
	Bestuurlijk Overleg 16-12-2014 (subtotaal)	<i>16-12-2014</i>	<i>baseline</i>	<i>2014</i>	<i>1.066.240</i>	<i>209.740</i>	<i>146.456</i>	<i>78.629</i>	<i>61.900</i>	1.562.965

Bedragen in € x 1.000					Bijdragen aan taakstellend budget					
VTW-nr.	Mutatie	Datum besluit	Soort mutatie	Prijspeil	Rijk	Adam	SRA	PNH	Derden	Totaal
	Bestuurlijk Overleg 16-12-2014 (subtotaal)	16-12-2014	baseline	2014	1.066.240	209.740	146.456	78.629	61.900	1.562.965
8b	VTW keerlus tram dak zuidelijke tunnel versie 2	23-4-2015	scopewijziging	2014			94			94
13	VTW bovenwettelijke geluidsschermen	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
15	VTW (CADO's) Uitwisseling rijstroken voor tunnel i.v.m. onderhoud en calamiteiten	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
16	VTW Robuustheidsmaatregelen S108 Zuid	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
17	VTW Keerlus tram 4	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
18	VTW robuustheidsmaatregelen tram	3-6-2015	scopewijziging	2014		235	4.465			4.700
19	VTW Regelbaarheid kruispunten S108/S109	3-6-2015	scopewijziging	2014						0
	IBOI 2015 (0,384%)	1-7-2015	indexering	2015	3.902	766	535	302	26	5.531
	Totaal per 30-06-2015		<i>stand Q2-2015</i>	2015	1.070.142	210.741	151.551	78.931	61.926	1.573.290
20	VTW configuratie metrosporen	24-9-2015	scopewijziging	2015		171	3.249			3.420
21	VTW aansluiting ProRail beleidskader Outillage	24-9-2015	scopewijziging	2015					712	712
-	Teruggaaf BTW 2012-2013	8-12-2015	ontvangst derden	2015					345	345
-	ABN Amro t.b.v. gebruik werkterrein Fietsparkeergarage Mahlerplein	17-12-2015	ontvangst derden	2015					90	90
	Totaal per 31-12-2015		<i>stand Q4-2015</i>	2015	1.070.142	210.912	154.800	78.931	63.073	1.577.858
22	VTW Voorinvestering 5e en 6e spoor	17-02-2016	scopewijziging	2015	3.750					3.750
23	VTW Voorinvestering daklaan	17-02-2016	scopewijziging	2015		1.298				1.298
24	VTW Aanvullende geluidsmaatregelen	17-02-2016	scopewijziging	2015		3.576				3.576
25	VTW Calamiteiten Opstelplaats	17-02-2016	scopewijziging	2015	1.200					1.200
27	VTW geluidsscherm en lay-out keersporen	17-02-2016	scopewijziging	2015						0
28	VTW Fietsroute over de Amstel	17-02-2016	scopewijziging	2015		70	70			140
30	VTW fietsverwijssysteem Mahlerplein	11-5-2016	scopewijziging	2015		240	80			320
	IBOI 2016 (0,191%)	1-7-2016	indexering	2016	1.852	370	271	151	314	2.958
	Totaal per 1-7-2016		<i>Stand Q2-2016</i>	2016	1.076.944	216.466	155.221	79.082	63.387	1.591.100
31	VTW kruising S108 Noord en Zuid	26-10-2016	scopewijziging	2016						0
32	VTW Daklaan	26-10-2016	scopewijziging	2016		n.t.b.				n.t.b.
	Totaal per 31-12-2016		<i>Stand Q4-2016</i>	2016	1.076.944	216.466	155.221	79.082	63.387	1.591.100

2. Mutatieoverzicht scope en projectbudget Knooppunten

bedragen in € x 1.000

VTW-nr.	Mutatie	Datum besluit	Soort mutatie	Prijspeil	Budget
	BOK 9-7-2012	9-7-2012	baseline	2011	320.378
	IBOI 2012 (1,89476%)	1-7-2012	indexering	2012	6.070
	IBOI 2013 (1,659078%)	1-7-2013	indexering	2013	5.416
	IBOI 2014 (1,21%)	1-7-2014	indexering	2014	4.003
	BOK 9-7-2014			2014	335.867
	Projectorganisatiekosten Knooppunten	16-12-2014	overheveling	2014	-40.304
	Bestuurlijk Overleg 16-12-2014	16-12-2014	baseline	2014	295.563
14	VTW optimalisatie vluchtstroken	3-6-2015	scopewijziging	2014	0
	IBOI 2015 (0,384%)	1-7-2015	indexering	2015	1.135
	Totaal per 31-12-2015		stand Q4-2015	2015	296.698
24	VTW Aanvullende geluidsmaatregelen knooppunten	17-2-2016	scopewijziging	2015	567
29	VTW Aanvullende geluidsmaatregelen Schinkelbruggen		scopewijziging	2015	0
	Totaal per 31-12-2015		stand Q4-2015	2015	297.265
	IBOI 2016 (0,191%)	1-7-2016	indexering	2016	566
	Totaal per 31-12-2016		stand Q4-2016	2016	297.831

Financiering

× Gemeente
× Amsterdam

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

NH Provincie
Noord-Holland

Medegefinancierd door de Europese Unie
Trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T)

In deze publicatie wordt slechts de mening van de auteur weergegeven. De Europese Unie is niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de informatie in deze publicatie.